

Salems
kommun

Styrdokument

Riktlinjer för uppföljning och insyn
av kommunal och privat driven
verksamhet

Antagen av kommunfullmäktige 2026-02-19 § 6, dnr KS-2025-00246

Inledning

Om kommunala angelägenheter utförs av privata utförare, ska fullmäktige för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer som gäller för samtliga utförare, inklusive kommunala utförare, av sådana angelägenheter. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn i de privata utförarnas verksamhet ska tillgodoseas. (Kommunallagen (2017:725) 5 kap. 3 §, SFS 2024:247 Lag om ändring i kommunallagen (2017:725))

Med ovan beskrivna program avses styrdokument i form av denna riktlinje.

Kommunfullmäktige i Salems kommun uppdrar i och med dessa riktlinjer till varje nämnd att ansvara för att säkerställa att utförare, oavsett driftsform, inom nämndens ansvarsområde bedriver verksamheten enligt:

- de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller eller kan komma att gälla för verksamheten
- denna riktlinje samt de mål och riktlinjer som Kommunfullmäktige och nämnd fastställer för respektive verksamhet

Kommunen är huvudman för flertalet tjänster och har därigenom enligt lag ansvar för att tillhandahålla tjänster med tillfredsställande kvalitet till kommunens invånare. Kommunen är huvudman för alla sina angelägenheter oavsett vem som är utförare. Fristående förskolor och skolor är sina egna huvudmän. Inte heller enstaka tjänster som kommunen köper in, exempelvis konsulttjänster eller punktinsatser, omfattas av denna riktlinje då kommunen inte är huvudman för verksamheten i dess helhet.

Salems kommun säkerställer att utförare av kommunala angelägenheter bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges och respektive nämnds mål

Målstyrningen i Salems kommun bygger på att kommunfullmäktige i enlighet med kommunallagen beslutar om vägledande mål för kommunen i sin helhet samt för kommunstyrelsen och nämnderna. Inriktningsmålen är breda för att fånga upp kommunens vision och den politiska viljan. Målen gäller samtliga verksamheter finansierad av kommunen, även sådan som kommunen har överlåtit till privata utförare. Verksamheter som bedrivs av externa aktörer på uppdrag av kommunen omfattas av kommunens målstruktur och ska kunna följas upp mot dessa i ordinarie målstyrningsprocess.

Salems kommun ska kontrollera och följa upp verksamhet som den är huvudman för

Salems kommun ska kontrollera och följa upp verksamheten den är huvudman för, oavsett om det är en kommunalt eller privat driven verksamhet. Uppföljning av utförare ska göras med syfte att utföra kontroll av att uppdrag utförs i enlighet med uppdragsbeskrivningar, förfrågningsunderlag samt anbud, avtal och övriga kvalitetskriterier. Uppföljning ska också utgöra ett led i verksamhetens kvalitetsutveckling i syfte att skapa nya och förbättrade tjänster.

Varje nämnd och förvaltning ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar också för att detta regleras i de avtal/uppdragsbeskrivningar som träffas med varje utförare. Avtal, rutiner eller godkännanden ska innehålla tydliga krav på kvalitet, personal, dokumentation och rapportering. Det ska även säkras att utföraren biträder kommunen vid uppföljning och utvärdering av verksamheten, lämnar nödvändiga statistikuppgifter till kommunen samt rapporterar in nödvändiga uppgifter till kommunen, i nationella register eller till andra myndigheter.

Salems kommuns nämnder ska ha en upparbetad rutin, utifrån gällande riktlinjer, som tydliggör när och hur uppföljning ska ske

Varje nämnd och förvaltning ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde. Nämnden ska ha en upparbetad rutin, utifrån gällande riktlinjer, som tydliggör när och hur avtal och verksamheter ska följas upp. Rutinen ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform, som tillhandahåller tjänster till kommunens invånare. Rutinen ska innehålla en beskrivning av förvaltningens uppföljningsansvar, vad som ska följas upp, vilka former av uppföljning som tillämpas, vem som är ansvarig för uppföljning samt hur resultat ska återkopplas (till nämnd, utförare och allmänhet). Det ska utöver det framgå att regelbundna kvalitetsdialoger ska hållas med utförare. Kommunen erbjuder stöd i form av information och rådgivning kring kommunens krav och mål.

Uppföljning ska genomföras systematiskt och ändamålsenligt. Utförare är skyldiga att rapportera allvarliga händelser, klagomål eller avvikelser. Ansvarig nämnd ska ha rutiner för att ta emot och följa upp sådana rapporter samt vid behov vidta åtgärder. Om en utförare brister i sitt uppdrag vidtar ansvarig nämnd åtgärder i enlighet med gällande rutiner och avtal. Detta kan inkludera exempelvis åtgärdsplaner, innehållande av ersättning, eller i sista hand för privata utförare uppsägning av avtal/godkännande. Resultatet av genomförd uppföljning ska dokumenteras och redovisas till ansvarig nämnd.

Salems kommun ska tillgodose allmänhetens insyn i den verksamhet som bedrivs av kommunen som huvudman

Salems kommun ska tillgodose allmänhetens insyn i den verksamhet som bedrivs av kommunen som huvudman. Varje nämnd ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare. Utföraren ska kunna lämna information när kommunen begär det. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur uppdraget utförs. Nämnden ska i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete eller inte strider mot lag eller annan författning. Den information som lämnas till kommunen ska inte anses utgöra företagshemligheter.

Översyn och revidering

Riktlinjer för uppföljning och insyn av utförare ska antas varje mandatperiod. Dessa riktlinjer upphör att gälla när nya riktlinjer antas.